

KEMENES VIDÉK

KÖZPONTI FOLYVÉLY UJSAK.

„KISCZELL és VIDÉKE”

Megjelenik minden vasárnap.

„KISCZELL és VIDÉKE”

Előfizetési árak:
 Egy évre 8 kor. | Negyedévre 2 kor. —
 Fél évre 4 . | Egyre szám ára — . . . 20
 Helyszíni árak: Kisczell: 100. | Vidék: 120. | Budapest: 150.

Felolós szerkesztő:
Huss Gyula

Cecladomók, D 5 m 51 k (utca, Gombaszék — Ide küldendő a lap szellemi és anyagi részét illető mindenféle közlemények.

Hagyar sovinizmus.

Minden igaz magyar politikai ideálja az egyéges magyar nemzeti állam. Sőt politikai érzés sem kell hozzá, ugy általánosítható e tétel, hogy minden igaz magyar ember ugy szeretné megalkotottnak tudni Magyarországot, hogy ez a nemzeti jellegzetességtől duzzadó, egyéges magyar és nemzeti legyen. Szászor megbeszült szászor, tudat, kezdő, mert mag-

hogy mily erőt foglal magában egy egyéges nemzeti állam és kapcsolatban ezzel a kínos megbizonyodás a mi rézünkre, hogy mennyi, de mennyi tényező, eszköz és alkotó elem hiányzik nálunk ahhoz, hogy nemzeti állammal beszéljünk. Egy frázisban merült ki minden gazdaságunk és amelyet elég bőnek, mindent magában foglalónak hirdetünk, mikor csak ezzel és kizárólag ezzel akarjuk megalkotni a nemzeti államot. És micsoda ez a frázis: magyar sovinizmus. Ebben a fogalomban merült ki minden törekvésünk.

Joggal feltehető az a kérdés, vajjon valójában, tényleg és igazán beszélhetünk e mi magyarok nemzeti sovinizmusról? Van-e alapja kérdés számba menő hivatalosnak, mikor mellődjött, mint csatlakoztatlan arcanumot hirdetjük sovinizmusunkat, mellyel és csak amellyel a magyar nemzeti államot felépíthetjük? Mert mérhetetlen öntelenség az, mivel faji supremáciánkról, beleolvadási képességeinkről és ennek erejéről beszélünk és autokrataságra való erőszakos fennhija-

zás, mikor ez alapon és ebből eredten minden téren és irányban hirdetjük a térfoglalást, erősödést és haladást. Avagy nem mi hirdetjük, hanem ellenségeink fogják reak mint önkényi, mint zsarnokságot? És mások, elsősorban a hazánkban élő nemzetiségek panaszkodják fel s így vesz velük tudomást a nagy világ? Oh nem! Csak arról az igaz, hogy sovinizmusunk szűk látkörű, többnyire frázis-

coloritjaként céltalosan felhasznált fellobbanás. Tartalmi ereje, súlya, nyomtatéka alig van. Mi marad hat lényegben, valójában? Tünetek, melyeket eredményeknek szeretnénk feltüntetni, ha javunkra szolgálának és letagadhatatlan eredmények az egyes nemzetiségek javára, melyeket tüntetésnek kicsinyelünk le. Tessék csak körülnézni egyéni, családi életviszonyok, kulturális, társadalmi, egyházi és állami közigazgatás terén! Szorjuk is fel ezeket! Miért tegyük? Ujabb szegénykedés, vagy okulás? Nem sokat érnek vele. Komoly agrodalom kell, hogy elfogja lelkünket, ha a jelenségek, eredmények hatását vizsgáljuk. Pedig foglalkozni kell a jelenségekkel, foglalkozni erős nemzeti érzéstől áthatottan szívós kitartással, vas következetességgel és nem lankadó buzgósággal. Nagy tévedés azt hinni, mintha csak az, állam hatalom gyakorlása körében politikai, vagy közigazgatási körletben éltudatoson teljesített tevékenység és e téren és körben jól, rosszul végrehajtott törvények és

rendeletek már felmentenek attól, hogy társadalmi életrényilvánulásaink vonatkozásában ez eszme és törekvés szolgáltatásba ne szegődjünk. Koránt sem. Sőt épen ez a tér, ez a mező az, ahol helyt kell állni minden magyar embernek, szerepet kell vállalni minden hazafinak és be is tölteni ezt emberül.

Egyház, társadalom, egyesület, család, egyéni élet viszonyok mind-mind al-

és német liturgiális nyelvek eldöböntő százaléka, a nemzeti közművelődési, ismeretterjesztő, dal, ének, és zene egyesülérek, az ilyen alapon szervezkedett jótékonyági egyesülések, a magyar földbirtokot megszerezni törekvő nemzetiségi pénzüntézetek, idegen nyelvű, a tanítás szabadsága által biztosított nevelő intézetek és iskolák, nyelv szerint tagolt társadalmi csoportok és alapszabály szerint kifejezetten bár nem körvonalazott, hanem minden törekvésben önként jelentkező asztaltársaságok, körök és csoportok eléggé ismereteseek mint olyanok amelyekben nemzetiségi hangulatok, célok és irányok túltengők.

Tulzás, tudatos elferdítés ugy állítani fel a nemzeti egység megteremtésére alkalmas törekvéseket, mintha ezek a társadalmi, közpolgári, avagy egyéni szabadság korlátozást céloznák és mintegy erőszakos kézzel, hurva módon nyulnak bele a viszonylatokba. Nem. Mert más a hazafias érzés és más a sovinizmus. Hazafias érzés a lélekből fakad, az anyatejjel be-

TARCA

A csatakép.

Írta: Petérdi Andor.

Ráday Ferenc festő volt és szerelmes. Fialt lelket az akarás nyugtalanította. Művészi hajlamai a nagyobb arányú kompozíciókhoz vontatták. Egy klasszikus stílus képen dolgozott. Megakarta festeni a világhistoria egyik legnagyobb csatájelenetét. Magányos óráiban a világtörténelmet laporgatta s képzeteiben meglevenedett előtte a letűnt korek romantikus harcai, azokból akart egy megrázó jelenetet kiragadni és vászonra rögzíteni az utódok számára. Végre a harminc éves haboru történetéből kiragadott egy fejezetet s nagy lelkesedéssel hozzálátott a megfestéséhez. A sok leha időpazarlás után elhatározta, hogy nem mozdul ki addig műterméből, amíg e nagyarányú munka alapvonalával el nem készül-

Minden Áron szakítani akart eddig folytatótt életmódjával s ezért választott ilyen súlyos témát. Azt hitte, hogy ez a csatakép visszahívja őt a munkához s visszanyeri alkotóerejét és ambícióját.

Este még beszélt szerelmesével s közölte vele legújabb munkatervét, s egyben megkérte, hogy mostanában ne látogasson fel hozzá, mert minden idejét ennek a képek szenteli. A leány nem ragyon, örült ennek a váratlan elhatározásnak s rövid beszélgetés után elváltak.

Ráday másnap reggel hozzálátott a munkájához. A műterem ajtajához kifüggesztett egy kis cédulát azzal a felirattal:

Nem vagyok itthon

Barátait nem engedte magához. Munkaközben sokszor hallotta, amit jönnék üsmérséi: barátai s olyankor visszafajított lélekzettel leste mikor mennek el. Aztán tovább dolgozott.

Igy multak el a napok s Ráday csak ak-

kor hagyta el a műtermet, amikor alkonyodott. Akkor is megára maradt a kép.

Vászon marcona alakjait. Leleke visszanyerte az energiát. Az a tudat, hogy dolgozik, érzetesebb tette, vére élnekben lüktetett s egyébként áspadt arca most pirosra változott. Hasznos és értékes embernek érezte magát s ez még jobban sarkalta és fokozta már már hanyatló munkakedvét. Csak attól félt mindig, hogy a leány egy szép napon bekopogtat hozzá, elveszti önuralmát, bebocsájtja és a munkának vége szakad. S amikor e leány így eszébe jutott, szinte hangos szóval biztatta magát.

— Nem, nem bocsájtom be, ha belehalok is! Amíg ezt a képet el nem készítem, látni sem akarom!

A rendszertelen színtomegekből lassan kialakult a csatakép alapja. A vászon alakjai már éledni kezdtek. A távolból nézve, ugy hatott a

Berketz István utóda

Cégtulajdonos:

Kovács Endre

Alapítva: 1864-ben. **Kelme- selyemfestő-vegytisztítógyára**
 Budapest, IX. kerület, Kinizsi-utca 14. szám.

Telefon: 69 98

Gyűjtőtelepek: IV., Váci u. 51. — V. Lipót-körút 16. — VI., Andrassy-út 60. — VI., Gyár u. 23. — VII., Izabella-u. 66. — VIII., Rákóczi-út 78. — VIII., Üllői-út 30.
 Vidékről hoztam festés, vagy vegytisztítás végett tárgyak mindenkor a legnagyobb pontossággal, gondal, valamint a legmodernebb technikai eszközök felhasználásával szakszerűen kezeltetnek.

— A palócok és a vészfék. Két palócnak sürögő utja támadt Miskolctól Pestre. A sűrűség folytán kénytelenek voltak beleyugodni, hogy a sebességen utasnak. Annak rendje-módja szerint megváltoztatták a legelső gyorsvonatra. Hiába keresték a fapados szakkasokat a miután a bődorvános fülkébe nem volt bátorimuk beülni, hát inkább a folyosón maradtak. Alldogálásuk, illetve álllögéjük folyamán eljutottak a kocsi végén levő vészfék alá.

Csakhami megakadt szemük a vészfék fölött levő táblácskán, a egyikük fenhangon betűgötte a vészfékre vonatkozó figyelmeztetést. De csak addig jutott el, hogy a vészfék meghúzása esetén a vonat azonnal megáll s ekkor azonnal ki-
tört belőle a kérdés:

Hissz-e, kend, komám?

— Hát hiszöm, mer hogy hát írva vagyoni próbálom?

— Hát hiszöm, mer hogy hát írva vagyoni próbálom? — Má én nem hiszöm! Má én azt mög-

Ennek megtörténte után helyreallították a vészféket és a vonat megindult. Alig két perc múlva megint megáll a vonat, nem kis ijedelmére az utasoknak Természetesen megint csak a palócokban rejlett az ok. Most már dühöngve támadtak rájuk a hivatalos közvegek. A teljes pokoli nyugalmossal halgatván végig a rászűdülő eketlen szitkozódást, az elképzelhető legtermészetesebb hangon így védekezett:

— Hát nem mögízttem? Most má csak huzigálom!

— Hein Márton előnyösen ismert, jöhírnevi székességhárvári hangszergyárosnak lapunk mai számában található hirdetésére ezennel felhívjuk olvasóink figyelmét, Hein Márton vilóságos hangszerspecialista a cimbalmai, melyek mint minden egyéb hangszere saját műhelyében készült, ma már országsszerte mint a legkiválóbbak ismeretesek Hein cimbalmaikat legutóbb a pécsi és a veszprémi kiállításon tüntették ki! Mint szolid versenyképes céget ajánljuk Hein Márton hangszerszeripar telepét a olvasóink figyelmébe, aki bármiféle rendelés a legpontosanban eszközöl.

— Tiszelt olvasóinknak szelgálatot vélnék tenni, ha az országsszerte előnyösen ismert Küküllőmenti Eladó Szőlővanytelepre, tulajdonos-

Caspari Frigyes, Medgyes, Nagyüttő46 megye, hívjuk fel figyelm t, mely szőlőtelep szokat is jól és lelkiismeretesen szolgálja ki, akik a szőlőfajok ismeretében semmi tapasztalattal nem bírnak. A cég jöhírneve szavatol arról hogy általa mindenki teljes meglegedésre lesz kiszolgálva.

— A Divat Szalon első és legszebb aszszony-újításokat ajánljuk olvasóink figyelmébe. Minden c-a-álto a legteljesebb megnagyvással vihető otthonába mert e díszes ká-litasa, tartalmas és élelkes fűtőkben minden kélthetben igazi jobarat előt nyitja ki a kapuját. A Divat-Szalon oktatója, segítje és mutatója minden aszszonynak, minden leányk és a lakárkösség, a szorgalom, az otthon szerete, megbecsülése, a gyermekgondozás megkönnyítése és a legne-mesebb szellemi szórakozás az, a mivel olvasóit elárassza. Közleményi fölött nem később iszón, mint Szabóné Nogl Janka örökös és munkatársainak díszis névsorában ott vannak mindazok, kik e lappal egyidőig — 22 esztendő alatt — lettek az olvasó közönség kedvencei. A divat, melyet magyar z. jözan, komoly, a magyar gazdasági viszonyokhoz illő és a mi szellemi fejlettségünkhöz van merte minden olyan cikke, melynek célja az, hogy a leánynevelet befejezve, ház. udos, derek házaszonyokat állítson az otthon élére. Etelek szánya az otthon varrott ruha, az otthon készített müárgy díszölget elatván olvasóit az ingyen-szabásívek, munka-rajzok minden feltájával és az ingyen mellékletben megjelent gyermek újsággal, melynek az a célja, hogy fiatal anyák nem csak a

banem hogy gyermekeikkel fogja közzának is. A Divat-Szalon dus és értékes közleményeit gyönyörű képek tarkítják s rendszeren két művészi kivitelű színes dívarokp képezi a fűzet tartós borítékát. — A Divat Szalon kiadóhivatala Budapest, V. Eskü-t 5 sz. um lakúk-ék szívesen küld mutató számot, az előfizetési árak feltüntetésével együtt, melynek esekélyesége színte szembe-szóval a lap pazar és tartalmas kiálltasa mellett. Egész évre 12 kor. félévre 6 kor. es negyed évre 3 korona.

Egy szalon-mozgófénykép eladó.
Káveházaknak alkalmas. Potom áron. Üznökök díjaztatnak. Bajcsy L. Szombathely, Söpiet-út 26.

Kemenesaljai közgazdasági Hitelbank r. t.

Áruosztálya Celldömölk

a Magyar kir. államvasutak gépgyáranak ugy a Ganz és Tsa részv. társ. motorosztályának kerületi köpviseleése és mintaraktara.

Fioktelepek: Muraszombaton, Sarváron, Veszprémben, Csornán, Dombóváron, Sopronban, es Zalaezerszegen.

Mindenemü gazdasági gépek és szükségleti cikkek raktara.

Ajánlja a legjobb és legújabb szerkesztetü vetőgépeket, talajmivelő eszközöket, cséplő szerelményeket ugy motor, mint gőz és járgány hajtásra. Állandó nagy raktár mütrágya, mütakarmány, zsuk, ponyva, olaj, kenőcs, kötélneműek és mindenféle gazdasági cikkekből.

Építési iroda

Tisztelettel vac szorgosodás a m. t. építelő közönség b. tudomására hozni, hogy Celldömölkön

Építési irodát és vállalatot létesítettünk.

Elvállaljuk mindenemü gazdasági épületek és bérházak tervezését a legkényesebb izlésnek megfelelőleg a legmodernebb kivitelben; ugyesintén ezeknek természetben való kivételét, valamint körkernencék építészai, csatornázások, átalakítások és tatarozási munkálatok elkészítését a legjutányosabb árban.

A készitendő munkálatok szakszerű és pontos kiviteléért az építészterén eltöltött hosszas gyakorlatnak kezeskednek, — egyedüli töltérekvésünk oda fog irányulni, hogy a n. é. építelő közönség le g k é n y e s e b b igényeink is megfelelhessünk.

A m. t. építelő közönség szives pártfogását kérve maradtunk.

kiváló tisztelettel

Horváth Testvérek.

kövtes mester építési vállalkozók
Celldömölk, Dömölk-utca.
Schleiffer ház.

Kitüntetve ezüst érem Pécs 1907
Bronzérem Veszprém 1904

HEIN MARTON

Székességhárvár, Kossuth L. utca 2 szám.

Ajánlja saját készitményü hangszereit és dus raktárát u. m.

Iskola hegedők	6-8-10 kor.-tól felj.
Harmonikák	3-5-10 . . .
Fuvolák	2-4-8 . . .

Versenyképes műanyos árak

Cimbalmok:
Pedál nélküli 60 kor.-tól felj.
Pedállal (szalon cimb.) 120 . . .
Eset 4-11 jótállás.

Zongorák:
Mígros 600 kor.-tól felj.
Pianino 500 . . .
Harmoniumok 140 . . .

Hangszerek részletfizetésre is kaphatók Mindenemü hangszerrajvitasok szakszerűen es lelkiismeretesen eszközöltetnek Régi hangszerek megvételnek es becsesretetnek. Az összes hangszerek alkatrészei kaphatók

Kitüntetve ezüst érem Pécs 1907
Bronzérem Veszprém 1904.